

رسانه؛ بستری برای رقابت منصفانه و شفاف

مناظره رقبای تصدی تک کرسی باقی مانده استان در بهارستان، به میزبانی خانه مطبوعات برگزار شد

متمدی فر:

شهرداری ها برای افزایش بودجه سالانه شهری باید انگیزه داشته باشند

اخلاقی:

مشهدالرضا^(ع) مناسب ترین بستر برای سرمایه گذاری ملی ودولتی است

مرتضی روزنامه نگار مجیدپور

شکل گیری مجمع نمایندگان شهرهای زیارتی، تأمین زیرساخت تخصصی لازم برای کلان شهرهای زیارتی با پیگیری مراجع بالادستی میسر شود.

- طرح شفافیت آرای نمایندگان، از جمله شعارهایی است که خیلی ها با طرح آن وارد مجلس شدند، اما مجلس یازدهم به پایان رسید و هنوز این طرح به سرانجام نرسیده است. نظر شما درباره ضرورت شفافیت آرای نمایندگان چیست؟

اخلاقی: البته همان طور که گفتید، این شعارهای است که همه می دهیم، اما نظارت در هر ساحت، حلقه مفقوده امروز مجلس است که نظارت بر خود نمایندگان را هم شامل می شود. شفافیت هم نباید منحصر در آرای نمایندگان باشد. این یک ضرورت فراگیر است که شفافیت در اموال، شفافیت درگذشته و شفافیت آینده را هم دربر می گیرد. بنده بیش از همه متمرکز بر کنشگری رسانه ها هستم تا آن ها نظارت مردم را در عمل دنبال کنند؛ مثلاً همین صد خودرویی که بی حساب و کتاب در مجلس یازدهم به نمایندگان اعطا شد، آخرش هم معلوم نشد چه کسی داد، چه کسی گرفت و چرا گرفت. این ها همان مصداقی هستند که باید در آن ها شفافیت وجود داشته باشد و بنده کاملاً به این شفافیت وفادار خواهم بود.

متمدی فر: من قول می دهم که در هر جا حضور داشته باشم، شفافیت را به عنوان نخستین راهبرد عملیاتی می کنم؛ زیرا اعتماد، نخستین ضرورتی است که باید در رابطه وکیل و موکل وجود داشته باشد. شفافیت هم این نیست که سامانه ای در وزارت صمت راه اندازی شود، آقای وزیر رویان آن را ببرد و بگویم شفافیت اجرا شده است. شفافیت باید در همه ساحت ها وجود داشته باشد. بنده خودم ۱۰۰ میلیون تومان وام از بانک گرفته ام که تاکنون حدود ۸۰ میلیون تومان از آن را در جریان تبلیغات انتخاباتی میان تشکل های حامی توزیع کرده ام. خودرو شخصی هم ندارم. یک زمین در بیرون شهر مشهد دارم و در داخل شهر، در خانه ای استیجاری زندگی می کنم. بنده از سایر آقایان نماینده تا نشود اینکه امروز فرد خودش جزو اقشار متوسط باشد، اما چهار سال بعد، اسم اقرار در جمع سهام داران فلان شرکت و کارخانه بزرگ ببینیم.

- مهم ترین برنامه شما در حوزه متناسب سازی حقوق کارگران، مسئله تعیین دستمزدها و قوانین حوزه کار و کارگری چیست؟

اخلاقی: مجلس باید در حوزه قوانین کارگری ریل گذاری کند؛ به این معنا که در لایحه بودجه، حداقل دستمزد تعریف شود و متناسب باکف حقوق، دستمزد متناسب با تخصص نرخ گذاری شود. و حتی حقوق افزایش پیدا کند، گویا تولید رشد پیدا کرده است؛ زیرا دل بستگی کارگر به کارش افزایش خواهد یافت. میزان این افزایش نیز باید متناسب با حداقل تورم میدانی باشد و پس از آن، تخصص ها حقوق افراد را تعیین کند.

متمدی فر: باید تناسب دقیقی میان تخصص کارگر و دستمزد او ایجاد شود. این موضوع باید منطبق بر عدالت باشد و از آنجا که تورم افزایش پیدا می کند، باید دستمزد کارگران نیز متناسب با تورم افزایش یابد تا دولتمردان و ادار شوند به سراغ حل معضل تورم بروند.

- چه برنامه ای برای حاشیه شهر مشهد دارید؟

اخلاقی: دوره چهارم شورای اسلامی شهر مشهد که بنده در آن عضویت داشتم، این افتخار را داشت که برای نخستین بار کمیسیون حاشیه شهر را ایجاد کرد. امروزه نیز باید ابتدا عوامل توسعه حاشیه شهر تحت کنترل مدیریت شهری دربیایند، مثلاً یکی همین که مشهد داتا مهاجرید بر است و بنابراین باید توجه دولت متمرکز بر روستاهای پیرامون حریم شهری باشد تا توزیع ناعادلانه امکانات، مهاجرت اجباری روستاییان عزیز به کلان شهرها را رقم نزنند. این موضوع، به نظر من شاه کلید کنترل حاشیه نشینی است. باید

عدالت در توزیع منابع به معنای واقعی کلمه برقرار شود و این توزیع نیز به صورت مردم پایه و با مدیریت میدانی اهالی حاشیه شهر صورت بگیرد. نمی توان از بیرون برای پهنه های پیرامونی تصمیم گیری کرد.

متمدی فر: یکی از چالش هایی که امروزه تقریباً در همه قوانین مصوب بالادستی وجود دارد، نبود دیدگاه جامع است. حاشیه شهر نیز از این قاعده مستثنی نیست و بنابراین، رسیدگی به مسئله حاشیه شهر مشهد باید با نگاه ملی، کلان، بلند مدت و تطبیقی محقق شود. در این موضوع همه باید تکلیف داشته باشند و وظیفه خود را بشناسند. آستان قدس رضوی، شهرداری، شورای شهر و دستگاه های اجرایی باید مکلف به وظایف مشخصی باشند. مشکل ما این است که با وجود تخصیص اعتبار، به مسائل به صورت تخصصی و اصولی نگاه نمی شود. مبنای عمل باید متمرکز بر نهادهای حاکمیتی در مقیاس ملی باشد و جز این، راه چاره ای برای حل مسائل امروزه حاشیه شهر وجود ندارد.

- راه حل پیشنهادی شما برای حل مشکل بحران آب مشهد چیست؟

اخلاقی: حقیقت این است که ما مشکل آب نداریم. مشکل آب از مدیریت منابع آبی است. عربستان که امروز صادرکننده محصولات کشاورزی و حتی آب آشامیدنی است، از خراسان رضوی و استان های شرقی بارندگی به مراتب کمتری دارد. مشکل ما از مدیریت های فشل و نظارت ناقص مجلس است. نمی شود صد اوسیمیا بکسر مردم را از اسراف بپي کند. بله اسراف کار نادرستی است، اما اصل مصرف آب جای دیگری است. برای مدیریت منابع آبی هم متأسفانه آقایان متمرکز بر پروژه انتقال آب از پنج رودخانه کلات به مشهد هستند که فقط در ماه های پایانی سال بارندگی دارد و باید ۵۰ هزار میلیارد تومان هزینه شود تا پروژه ای به سرانجام برسد که حتی در تابستان نیز گره از کار مشهد باز نخواهد کرد.

متمدی فر: خوشبختانه امروزه طرح هایی همچون حفر چاه های شهری در دستورکار قرار دارد که بحران را به صورت مقطعی درمان کرده است، اما بنا به نظر کارشناسان، در بلند مدت نه تنها کافی نیست، بلکه به زیرساخت های شهر و استان آسیب می زند. امروزه بیش از ۹۰ درصد مصرف آب در بخش کشاورزی است؛ بنابراین باید کشت فرا استانی و حتی فراسرزمینی در الگوی کشت خراسان رضوی اجرا شود. البته از آنجا که ما نمایندگی مردم شریف کلات را هم برعهده داریم، باید موظف به انعکاس دغدغه این عزیزان نیز باشیم و از این حیث، مردم کلات مخالف طرح انتقال آب از منابع این شهرستان به مشهد هستند؛ زیرا همین الان هم دامداری کلات دچار بحران کم آبی است.

- برنامه شما برای رسیدگی به معضل معنادران متجاهر چیست؟

اخلاقی: در شورای چهارم شهر مشهد، بررسی ما نشان می داد که به جز شهرداری شانزده دستگاه اجرایی در حوزه آسیب های اجتماعی مسئولیت برعهده دارند، اما فقط مدیریت شهری پای کار است. شهرداری در این حوزه همچون نیروی انتظامی است که فقط به عنوان نیروی میدانی کنشگری دارد. به نظر بنده راه حل اصلی مشهد، ایجاد بنگاه های کوچک و بزرگ اقتصادی متمرکز بر حوزه اشتغال های مهارتی است تا به صورت تخصصی، زمینه اشتغال برای معنادران بزرگوار فراهم شود. مدیریت شهری اگر اینجا سرمایه گذاری کند، دیگر ضرورت ندارد تمرکز هزینه محور بر جمع آوری و برخورد داشته باشد.

متمدی فر: در شهر علی بن موسی الرضا^(ع) روا نیست ما شاهد اعتیاد، طلاق، تکدیگری و آسیب های اجتماعی مشابه باشیم. در این عرصه نیز باید گریبان دستگاه های مسئول متعددی را گرفت که برای رسیدگی به آسیب های اجتماعی اعتبار مستمر و سالانه دارند. فراتر از شهرداری، خیلی ها در این مسائل تکلیف عمل نشده برعهده دارند.

- برنامه شما برای رسیدگی به وضع اسف بار باشگاه های ورزشی استان چیست؟

اخلاقی: واقعیت امروز آن است که پس از شورای چهارم شهر، هیچ هزینه و اعتبار ویژه ای به حوزه ورزش در ساحت های همگانی و قهرمانی اختصاص نیافته است. اینجا همان عرصه ای است که از نظر داخلی، زمینه جامعه سازی را فراهم می کند و از نظر راهبردی، هم فرصتی است که با آن، صدور انقلاب صورت بگیرد، بنابراین اگر با رویکرد ملی به این مسئله رسیدگی شود خود را بشناسند. آستان قدس رضوی، شهرداری، از مشکلات کنونی حل و فصل می شود.

متمدی فر: ریشه همه نابسامانی ها، به خصوص در حوزه ورزش، فقط و فقط در تسلط مدیران نالایق است. اگر اینجا شایسته سالاری صورت بگیرد، اگر مدیران سابقه کار تحقیقاتی و علمی داشته، روش حل مسئله را فرا گرفته و خودشان از خانواده و جامعه ورزش باشند، هیچ کدام از ندانم کاری های فعلی رخ نمی دهد. از این حیث، بهترین راهکار برای رسیدگی به وضع باشگاه های استان را در نصب مدیران شایسته و ورزشی می دانم.

- چه راهبردی برای سامان دهی حضور اتباع در کشور و به خصوص در خراسان رضوی دارید؟

اخلاقی: نمی شود مرزها را بست. انسداد مطلق مرزها منطقی نیست و هرکس باید بتواند هر زمان که خواست، بیاید و برود؛ اما در حوزه اتباع، به طولی که باید قانون حاکم شود؛ به این معنا که برای اتباع قانونی، آزادی تراکشی مالی و تعامل اجتماعی به طور مطلق و کامل وجود داشته باشد و حاکمیت فقط بر سامان دهی اتباع غیرقانونی متمرکز شود.

متمدی فر: اصل همه مشکلات در حوزه اتباع به مهاجرت های غیرقانونی بازمی گردد. به جای اینکه اتباع قانونی از میان سرمایه گذاران و صاحبان کسب وکار، حرفه و مشاغل انتخاب شوند، نه فقط از این اقشار برگزیده نمی شوند، بلکه کسانی مجوز اتباع قانونی می گیرند که حضور آن ها شرایط اشتغال را برای ما و وطنان ایرانی سخت می کند. مهاجرت های غیرقانونی و فرایند صدور مجوز برای اتباع باید مورد بازبینی و اصلاح قرار بگیرد و این برنامه من است.

- برنامه شما در حوزه سیاست خارجی چیست؟ با توجه به سرنوشت پلانتکلیف برجام چه میزان از راهکارهای حل مسئله شما متمرکز بر تعامل با کشورهای همسایه است؟

اخلاقی: در حوزه سیاست خارجی، کلام رهبر معظم انقلاب این است که عزت ملت ایران باید با حکمت در سیاست خارجی تأمین شود. کشور ما یک کشور انقلابی است و امروزه در عرصه آشکار یک جنگ نرم قرار دارد که در هر عمل، طرافت های بسیار پیچیده ای را می طلبد. ارتباط با کشورها، به محوریت همسایگان، یکی از راهکارهایی است که امروزه می تواند هم به توسعه اقتصادی و هم صدور اندیشه انقلاب اسلامی در عرصه های فرهنگی کمک کند؛ البته حقیقت این است که برجام مُرد حوزه همچون نیروی انتظامی است که فقط به عنوان باشد که در عملیات وعده صادق اجرا شد و حفظ اقتدار جمهوری اسلامی به موازات تعامل با دوستان در دستورکار قرار بگیرد.

متمدی فر: امام راحل^(ع) در یکی از سخنرانی های خود به صراحت تأکید کردند که جمهوری اسلامی نمی تواند در قبال مسائل کشورهای منطقه بی تفاوت بماند. به نظر من باید این را بر سر در وزارت امور خارجه بنویسند تا این طور نشود که کنشگری منطقه ای ما محدود به راهبرد های دفاعی بماند و از سوی دیگر، راینزان فرهنگی و اقتصادی ما در سفا ترخانه ها زمانی که باید بهره اقتدار جمهوری اسلامی در عملیات وعده صادق را ببرند، کنار بنشینند و منفعل بمانند. امروزه در کشورها ی توسعه یافته، راینزان های اقتصادی

و فرهنگی از سرآمدان و نخبگان آن جامعه هستند، اما اینجا هر مدیری که بازنشسته می شود و هر نماینده ای که بیکار می ماند، راینزان فرهنگی با اقتصادی می شود تا آخر سال هم گزارشی بدهد و مسئولیت خود را حفظ کند. به نظر بنده باید سیاست خارجی ایران اسلامی از مسائل دفاعی فراتر برود و در عرصه اقتصاد و فرهنگ نیز ثمرات مطلوب برای مردم داشته باشد.

- رویکرد شما در حوزه مسائل فرهنگی و اجتماعی و به خصوص حمایت از خانواده چیست؟

اخلاقی: بنده بارها گفته ام که اگر دولت ها در این سال ها، یک دهم هزینه ای که برای حل بحران های اجتماعی داشته اند، در حوزه خانواده خرج می کردند، هیچ کدام از این چالش های ایجاد نمی شد. یک نمونه بارز این بی توجهی هم مربوط به حوزه ازدواج است که امروزه زوج های بسیاری در صنف دریافت وام هایی هستند که بازپرداختشان گرفتاری دیگران ها می شود. به نظر من، باغدار خوب، باغداری است که از سرمنشأ آب، جریان را دنبال کند تا زمانی که پای درخت برسد و نماینده مجلس نیز همین طور است و صرفاً تصویب قانون خوب کافی نیست. اینجا مشکل از بدنه دولت است که گاهی مدیران ارشد را قبول ندارند و سلیقه ای عمل می کنند؛ بنابراین با وجود منابعی که در اختیار است، می توان به هر جوان، حداقل ۱۰۰ میلیون تومان وام بلاعوض داد تا به موازات اجرای سیاست های کلان خانواده، درمان بخشی از آسیب های اجتماعی همچون افزایش سن ازدواج و حتی طلاق های گسترده باشد.

متمدی فر: سیاست های کلان خانواده در سال ۱۳۹۳ توسط رهبر معظم انقلاب ابلاغ شد، یعنی ۱۰ سال قبل، اما هنوز هم به آن توجهی نشده است. این سیاست ها تأکید می کند که نماینده مجلس باید منطبق بر اسناد بالادستی، به شصت مشکل اساسی در حوزه خانواده و جمعیت رسیدگی کند. برنامه ویژه بنده، توجه به این سیاست هاست تا نه در قالب یک چشم انداز پنج ساله حاضر و آماده، بلکه به صورت یک راهبرد مبتنی بر واقعیت های موجود و حل مسئله، همه قوانین پلانتکلیف در این بخش همچون طرح حجاب و عفاف تعیین تکلیف شوند و پس از آن، قوانین لازم الاجرا در حمایت از خانواده ها به دست دولت برسند.

- قوانین خوب زیادی در کشور وجود دارد؛ همچون برنامه های جامع توسعه که عمدتاً به بخش کوچکی از آن ها عمل می شود. به نظر شما مشکل از تصویب است یا نظارت؟

اخلاقی: این سؤال خیلی مهم است. بنده قبلاً بارها تأکید کرده ام که باید در مجلس شورای اسلامی، کمیسیون ویژه ای برای بازبینی و رسیدگی به همه قوانین مصوب در ۲۵ سال اخیر به وجود بیاید؛ زیرا بخشی از قوانینی که تصویب شده، برنامه محور نبوده تغییر در حاکمیت امروزه دولت که عوض می شود، این تغییر در حاکمیت با سطح ابدارخانه ادارات امتداد پیدا می کند. این یک آفت است. اگر برنامه های جامع توسعه مبتنی بر واقعیت ها بود، این طور نمی شد که فقط به ۳۳ درصد از برنامه ششم توسعه عمل شود و تازه بخشی از همین ۳۳ درصد هم فقط منحصر در گزارش کارهای تشریفاتی باشد. مصوبات نمایندگان مجلس باید انعکاسی از اسناد بالادستی و برنامه های جامع توسعه باشد.

متمدی فر: مشکل امروز ما در این حوزه آن است که نمایندگان مجلس از همان اول کار، منحصر در گزارش های مرکز پژوهش های مجلس می شوند که آن ها هم گاهی اوقات از واقعیت ها فاصله زیادی دارد. تصور نماینده هم این است که خیلی منطبق با پژوهش و تحقیقات عمل می کند. اشکال امروز از نمایندگان این است. این خیلی بد است که در کشوری مثل مالزی، به ۱۰۰ درصد برنامه بیست ساله توسعه عمل می شود، اما چشم انداز توسعه مادر فصل ششم فقط ۲۰ درصد زمینه اجرا پیدا می کند. اینکه نماینده مجلس به یک حوزه انتخابیه برود و قول احداث فرودگاه در منطقه ای را بدهد که اصلاً نیازی به فرودگاه ندارد، ثمره اش اتلاف منابع و سرمایه هایی است که باید به اجرای چشم اندازهای کلان توسعه اختصاص پیدا می کرد. خیلی از مصوبات و قوانینی که توسعه اختصاص پیدا می کرد، چون از ابتدایمبتنی بر واقعیت نبوده اند، نماینده مثل پهباد است؛ باید نقطه زندگی و از ابتدا کارگروه هایی در جمع خود نمایندگان ایجاد شود که هرکس براساس تخصص و تجربه خود به یک حوزه بپردازد و فقط متمرکز بر آن باشد.

- یکی از موضوعات مهم در مدیریت کلان شهرها، حمایت دولت و مجلس از مدیریت شهری است. نظر شما در حوزه اعتبارات حمایتی و به ویژه مالیات بر ارزش افزوده و درآمدهای پایدار چیست؟

اخلاقی: امروزه در بسیاری از کلان شهرها، مدیریت شهری و شورای شهر به معنای واقعی وجود ندارند و شاهد مدیریت شهرداری و شورای شهرداری هستیم. ۴ میلیون زائر غیرایرانی را به هر شهری بدهید، ثروت عظیمی خلق می شود که ابعاد آن محاسبه پذیر نیست، اما امروز همین فرصت در مشهد یک گرفتاری محسوب می شود. این طریقه مدیریت از ابتدا اشتباه است. دولت باید در هر حال متعهد به وظایف خود در قبال شهرها به ویژه شهر مشهد باشد و توسعه حمل و نقل عمومی با بودجه زیارت تعهد دولت است. بنده در جلسات مختلف بارها این را به برادران مسئول دولتی در تهران گفته ام که مشهد به پرکت وجود حرم مطهر امام رضا^(ع) و محبوبیتی که درکل عالم دارد، به هیچ حمایتی نیاز ندارد؛ زیرا آقایان این طور فکر می کنند که این بودجه را امروزه دارند به مشهد می دهند. درحالی که نفع این بودجه به دلیل میزبانی مشهدی ها از سالانه ۳۰ تا ۴۰ میلیون زائر، مستقیم متوجه سایر شهرها است. دولت سیزدهم در حوزه درآمدهای پایدار نیز خوشبختانه نشان داده است کارهای خوبی را در دستورکار دارد، اما اصل بحث، ناظر بر تقویت مدیریت محلی و استان محور است. باید امکانات هر استان به مراکز استان اختصاص پیدا کند و اختیارات استانداران بیشتر شود. امروزه بخشی از درآمدهای این استان، یعنی ۲۰ هزار میلیارد تومان آورده از محل فروش اوراق است که به خزانه واریز و از استان خارج می شود. بنده معتقدم که مدیریت کشور نباید متمرکز بر مرکز و پایتخت باشد و اینجاست که تمرکززدایی و برون سپاری اختیارات ضرورت پیدا می کند.

متمدی فر: به نظر من، محروم ماندن مدیریت شهری در کلان شهرها از امکانات ملی یکی از نشانه های چنددستگی مدیریتی در کشور است که در مقیاس خرد حتی آن را در خود کلان شهرها می توانیم ببینیم؛ مثلاً در همین مشهد خودمان، چند سال است که معضل پارکینگ زائران در حرم مطهر پلانتکلیف مانده و میان شهرداری و آستان قدس پاسکاری می شود؟ این ها چالش های مدیریتی است که باید مجلس آن ها را برطرف کند. علاوه بر این باید برای خود شهرداری نقش تعریف شود تا مثلاً اگر از طریق مالیات یا عوارض برای خود فلان قدر درآمد ایجاد کند، همان به خودش تعلق پیدا می کند. این مسائل برای مدیران شهری ایجاد انگیزه می کند. مگر امروزه مدیران دولتی برای جبران کسری بودجه از چه ابزارهایی استفاده می کنند؟ غیر از همین مولدسازی، مالیات و فروش اوراق است؟ از همین راه ها می توان برای مدیران شهری هم الگوی عملی تعریف کرد تا شهرداری ها بتوانند با فروش اوراق و اختیارات قانون درآمدها، بستری برای افزایش بودجه سالانه شهری فراهم کنند.

- اولین اولویتی که درخصوص مسائل استان و کلان شهر مشهد در مجلس دنبال می کنید، چه خواهد بود؟

اخلاقی: به نظر من، مشهدالرضا^(ع) مناسب ترین بستر برای سرمایه گذاری ملی و دولتی است؛ زیرا هر سال ۲۰ میلیون نفر و حتی بیشتر به زیارت می آیند و هر سرمایه گذاری ای که اینجا صورت بگیرد، بخش درخورتوجهی از ملت ایران از آن بهره مند خواهند شد. البته به موازات این فرصت ها، چالش های بزرگی هم در شهر امام رضا^(ع) وجود دارد؛ از آلودگی هوا (که در سال ۱۴۰۲ فقط ۲۶ روز هوای پاک در این شهر وجود داشته است) تا مسائل زیرساختی اعم از حمل و نقل عمومی، اسکان ارزان قیمت و بازار. در این شرایط، باید اولویت های کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت تعریف کرد تا بتوان با طرح یک چشم انداز به همه مسائل رسیدگی کرد. در کوتاه مدت نیز موضوع آلودگی هوا اهمیت دارد و از نظر بلند مدت نیز باید متمرکز بر زیرساخت ها باشیم.

متمدی فر: با نگاه سیستمی خدمت شما عرض می کنم مهم ترین چالشی که در این حوزه انتخابیه وجود دارد، فعالیت موازی تشکل هاست که اگر سامان دهی شود، به همه چالش ها رسیدگی خواهد شد. در بسیاری از مسائل همچون حاشیه شهر، حجاب، آلودگی هوا و بحران آب، فعالیت های مردمی مؤثر در حال انجام است که تاکنون به هم افزایی نرسیده است و باید میان تشکل ها هم گرایی به وجود آورد. دومین اولویت مشهد نیز باید طرح ریزی کلان باشد و منظوم دقیقاً برنامه ریزی راهبردی نمایندگان در مجلس است تا با